

Warunki fizjograficzne stanowiska

Geograficznie obszar, na którym lokalizujemy stanowisko Rogaszyn 2–4 przynależy do makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej (ryc. 5; J. Kondracki 1978, s. 316), określanej także Niziną Mazowiecką (A. Dylkowa 1973, s. 434). Stanowisko w Rogaszynie położone jest właściwie na granicy dwóch mezoregionów owego makroregionu, według J. Kondrackiego: Równiny Kutnowskiej (na mapie oznaczenie – 318–71) i Równiny Łowicko-Błońskiej (318–72), w niniejszym opracowaniu będziemy je sytuować w ramach tego ostatniego mezoregionu.

Równina Łowicko-Błońska, o powierzchni ponad 3000 km², rozciąga się na południe od doliny Wisły i Bzury (J. Kondracki 1978, s. 316). Rzeźba tego obszaru jest mało urozmaicona, formy glacialne zostały tutaj silnie zatarte przez procesy denudacyjne i fluwialne, co doprowadziło do tego, że obraz tej krainy to jedynie płaskie równiny denudacyjne o przewyższeniach w rejonie Orenic i Rogaszyna, sięgających od 92 do 100 m n.p.m. Sieć rzeczna Równiny Łowicko-Błońskiej jest silnie rozbudowana dopływami Bzury (na naszym obszarze jest to Moszczenica i Malina), ponadto każda z nich posiada rozbudowane mniejsze dorzecza (J. Kondracki 1978, s. 316–318).

Jest to obecnie kraina prawie bezleśna o dosyć zróżnicowanych glebach, stwarzających korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Występują tutaj gleby brunatne i pyłowe, powstałe na piaskach naglinowych lub ciężkich glinach morenowych oraz czarne ziemie na gruntach pyłowych (J. Kondracki 1978, s. 190).

Samo stanowisko zlokalizowane jest w środkowej części wsi Rogaszyn, na polach rozciągających się na północ i południe od drogi przecinającej wieś. W partii południowej zbliża się do pierwotnej doliny rzeki Moszczenicy, gdzie obecnie płynie Malina, natomiast od północy ogranicza je podmokłe obniżenie terenowe, będące zapewne śladem po bezimiennym cieku, który byłby pierwotnie dopływem Moszczenicy, obecnie rzeki Maliny (ryc. 1). Relikty osadnictwa pradziejowego, jak również historycznego były lokalizowane na zróżnicowanym podłożu glebowym. W partii północnej jest to w przeważającej mierze podłoże piaszczyste, zalegające na glinach zwałowych, im bardziej na południe, podglebie stanowią gliny z dużą domieszką mniejszych i większych otoczków. Zdecydowana większość obiektów archeologicznych lokuje się w partiach piaszczystych, natomiast na obszarach z gliną ich zagęszczenie gwałtownie maleje.

Ryc. 5. Lokalizacja stanowiska Rogaszyn 2–4 w ramach regionów fizycznogeograficznych (podkład za: J. Kondracki 1994, mapa 1).

Fig. 5. Location of Rogaszyn site 2–4 in the context of the physio-geographical regions (after: J. Kondracki 1994, map 1).

